

Biotehnički fakultet / RATARSTVO i POVRTARSTVO / TROŠKOVI I KALKULACIJE U RATARSKO-POVRTARSKOJ PRO.

Naziv predmeta:	TROŠKOVI I KALKULACIJE U RATARSKO-POVRTARSKOJ PRO.			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
12347	Obavezan	1	5	3+2+0
Studijski programi za koje se organizuje	RATARSTVO i POVRTARSTVO			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema			
Ciljevi izučavanja predmeta	Predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa metodama utvrđivanja troškova i sastavljanja kalkulacija (poseban osvrt na ratarsko-povrtarsku proizvodnju), kao i metodama utvrđivanja pokazatelja ekonomskog rezultata			
Ishodi učenja	Definiše pojam troškova; objasni razliku između pojedinih vrsta troškova; upotrijebi kalkulaciju pojedinih ratarsko-povrtarskih kultura, izračuna cijenu koštanja pojedinih ratarsko-povrtarskih kultura; procijeni ekonomsku opravdanost proizvodnje pojedinih ratarsko-povrtarskih kultura; predloži optimalnu strukturu ratarsko-povrtarske proizvodnje			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof.dr Aleksandra Despotović Dr Miljan Joksimović			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, konsultacije i dr			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Osnovni činioci procesa proizvodnje, osnovna i obrtna sredstva, ljudski rad kao proizvodni činilac			
I nedjelja, vježbe	Predmet rada, sredstva za rad, ljudski rad. Osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja, obrtna sredstva, sa posebnim osvrtom na biljnu proizvodnju.			
II nedjelja, pred.	Pojam troškova, značaj i svrha utvrđivanja troškova i osnovni elementi troškova			
II nedjelja, vježbe	Pojam troška, izdatka i rashoda. Elementi troškova. Faktori trošenja činilaca proizvodnog procesa. Značaj i svrha utvrđivanja troškova			
III nedjelja, pred.	Osnovni elementi troškova, materijalni troškovi, troškovi amortizacije			
III nedjelja, vježbe	Utvrđivanje utroška materijala, procjenjivanje materijala prema tržišnoj cijeni. Procjena materijala prema troškovima njihove proizvodnje. Procjena materijala prema upotrebnoj vrijednosti.			
IV nedjelja, pred.	Podjela troškova prema izvorima nastajanja i složenosti njihove strukture			
IV nedjelja, vježbe	Amortizacija stalnih sredstava. Izračun troškova amortizacije. Podjela troškova. Troškovi rada. Troškovi usluga. Troškovi izvora finansiranja.			
V nedjelja, pred.	Podjela troškova obzirom na mogućnost i način njihovog nastajanja (dir. i ind.)			
V nedjelja, vježbe	Utvrđivanje i raspodjela opštih troškova, raspodjela troškova na pojedine nosioce			
VI nedjelja, pred.	Pojam kalkulacije, svrha sastavljanja i podjela kalkulacija			
VI nedjelja, vježbe	Fiksni i varijabilni troškovi u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji. Oblici izražavanja fiksnih i varijabilnih troškova i njihovi međusobni odnosi			
VII nedjelja, pred.	I Kolokvijum			
VII nedjelja, vježbe	Elementi sastavljanja kalkulacija. Struktura kalkulacija prema troškovima činilaca procesa proizvodnje i troškovima faza radova. Test I			
VIII nedjelja, pred.	Izrada kalkulacija pojedinih ratarsko-povrtarskih kultura			
VIII nedjelja, vježbe	Analitička kalkulacija potpunih troškova. Kalkulacija troškova korišćenja građevinskih objekata.			
IX nedjelja, pred.	Analitičke kalkulacije u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji			
IX nedjelja, vježbe	Kalkulacija korišćenja sredstava mehanizacije. Kalkulacija proizvodnje ratarsko-povrtarskih usjeva.			
X nedjelja, pred.	Izračunavanje cijene koštanja po jedinici mjere dobijenih proizvoda u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji			
X nedjelja, vježbe	Primjena metoda izračunavanja cijene koštanja u ratarsko -povrtarskoj proizvodnji.			
XI nedjelja, pred.	Analitička kalkulacija na bazi utvrđivanja varijabilnih troškova u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji			
XI nedjelja, vježbe	Izrada analitička kalkulacija nepotpunih troškova na primjeru ratarsko-povrtarskih usjeva.			

XII nedjelja, pred.	Pokazatelji vrijednosti proizvodnje, pokazatelji troškova poslovanja u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji					
XII nedjelja, vježbe	Izračun pokazatelja ekonomsko (finansijskog) rezultata u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji.					
XIII nedjelja, pred.	II Kolokvijum					
XIII nedjelja, vježbe	Izrada analitičke kalkulacije prerade ratarsko-povrtarskih proizvoda. Test II					
XIV nedjelja, pred.	Pokazatelji ekonomskog rezultata i način mjerenja ekonomskih rezultata u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji					
XIV nedjelja, vježbe	Načini mjerenja ekonomskih rezultata					
XV nedjelja, pred.	Investiciona kalkulacija u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji					
XV nedjelja, vježbe	Investiciona kalkulacija. Troškovi pribavljanja i korišćenja investicije. Ekonomski (finansijski) rezultati od investicije					
Opterećenje studenta	Nedeljno: 5 kredita x 40/30 = 6 sati i 40 minuta; Struktura: 3 sata predavanja; 2 sata vježbi ;1 sat i 40 min samostalnog rada studenta uključujući i konsultacije; U toku semestra: Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 min. x 16 nedelja= 106 sati i 40 min. Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 6 sati i 40 min. x 2 = 13 sati i 20 minuta. Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30 = 150 sati Dopunski rad: za pripremu ispita u popravnom roku od 0 do 30 sati. Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava) + 13 sati i 20 minuta (pripreme) + 30 sati (dopunski rad) = 150 sati					
Nedjeljno	U toku semestra					
5 kredita x 40/30=6 sati i 40 minuta 3 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 2 vježbi 1 sat(a) i 40 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 =106 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 6 sati i 40 minuta x 2 =13 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30=150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 30 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava), 13 sati i 20 minuta (priprema), 30 sati i 0 minuta (dopunski rad)					
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da prisustvuju nastavi, i aktivno učestvuju u izradi postavljenih zadataka					
Konsultacije	Nakon predavanja i vježbi					
Literatura	Andrić, Jovan: Troškovi i kalkulacije u poljoprivrednoj proizvodnji, Beograd, 1998.; Majcen, Željko: Troškovi u teoriji i praksi, Zagreb, 1981. Čevjanović i sar.: Teorija troškova i kalkulacija u poljoprivredi, Sarajevo, 2010. Ivanković, Marko: Mikroekonomika proizvodnje, Mostar, 2013					
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje						
Posebne naznake za predmet	Ukoliko se student odluči da radi popravni kolokvijum ili popravni završni ispit, kao krajnji broj poena za konačnu ocjenu upisuju se poeni sa popravnog					
Napomena	-					
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena